

DETALJNI IZVEDBENI NASTAVNI PROGRAM

Studijski program:
Preddiplomski
Primijenjena umjetnost

Akademski
godina:
2026./2027.

OSNOVNI PODACI O PREDMETU

Naziv predmeta	Grafika I izborni					
Nositelj kolegija	Izv. prof. dr. art. Celestina Vičević					
Asistent/ asistentica	Emanuela Santini					
Status predmeta (obvezni ili izborni)	obvezni			izborni		
ECTS bodovi 						

OPIS PREDMETA

Ciljevi predmeta

Cilj predavanja unutar kolegija Grafika I izborna jest najprije usvajanje, a zatim i produbljivanje osnovnih pojmova grafike visokog tiska, poznavanje umjetničke i funkcionalne uloge grafike kroz povijest, razvijanje sposobnosti analize likovnih radova i vrednovanja vlastitih radova u svim likovno-tehničkim fazama, tj. poznavanje likovnog jezika u teoriji i praksi.

Cilj je razviti opće i specifične vještine i znanja: usvojiti temeljne pojmove vezane za tehnologiju visokog tiska (drvorez i linorez), razviti sposobnost vrednovanja i analize vlastitih i tuđih radova, razvijati specifičan grafički jezik putem crteža i kroz izradu vlastitog likovno-grafičkog koncepta, tj. vlastite jednobojne grafike, usvojiti načine prijenosa i *prijevođa* crteža, načine rezanja, izrade matrice, procese pripreme boje i tiskanja, načine rada s više matrica, rad s različitim papirima, rad na preši i ručno otiskivanje, istraživanje kreativnih mogućnosti otiskivanja matrica (repeticija ploče, rotiranje ploče, odabir formata papira) te mogućnosti postava grafičkog lista na završnoj izložbi.

Cilj je usvajanje i razvijanje *grafičkog jezika* te razvijanje autentičnog načina izražavanja/ rukopisa kroz kroz medij grafike i crteža:

- istraživanje i razvijanje vlastitog grafičkog rukopisa u materijalu/tehnici
- razvoj sposobnosti **razmišljanja i predviđanja** u grafičkom jeziku i direktno *razmišljanje na jeziku grafike* (kao razmišljanje na nekom stranom jeziku koji ima vlastite zakonitosti i karakteristike).

Korespondentnost i korelativnost programa

Korelacija i korespondentnost s kolegijima Crtanje I, Temelji oblikovanja I i Grafika I.

Očekivani ishodi učenja (razvijanje općih i specifičnih kompetencija – znanja / vještina)
Studenti će moći:

1. Interpretirati temeljne pojmove iz područja produkcije originalne i reproduktivne grafike
2. Samostalno izraditi predložak, matricu i otisnuti jednostavniji grafički list u tehnikama visokog tiska u jednoj boji
3. Vrednovati vlastiti i tuđi likovni rad i rad drugih u grupi koristeći osnovne pojmove likovnog jezika
4. Pravilno koristiti radionicu i alate tehnike visokog tiska u jednoj boji

Sadržaj predmeta:

Uvod u grafičko oblikovanje; podjela grafičke produkcije na originalnu i reproduktivnu; upoznavanje s različitim vrstama tiska prema karakteristikama obrade tiskovne forme (visoki, duboki, plošni, propusni i digitalni tisak); kratki uvid u umjetničku i funkcionalnu ulogu grafike od 16.st. do danas – razvoj visokog tiska i drvoreza.

Upoznavanje sa specifičnostima i karakteristikama grafičkog ateljea te načinima ponašanja i rada. Komponiranje crteža kao temeljnog ishodišta za izražavanje u grafičkom mediju (crni tuš i kistovi različitih debljina) i kao priprema za drvorez; stvaranje i istraživanje likovnih struktura te načina razmišljanja kroz grafički jezik i medij; razvijanje i produbljivanje spoznaje o kompozicijskim i psihološkim zakonitostima likovnih elemenata i komponiranja na dvodimenzionalnoj površini. Drvorez – tehnika visokog tiska; upoznavanje s karakteristikama materijala i alata, izrada matrice i proces otiskivanja u tehnici drvoreza/linoreza (ručno i strojno); matrica, paser, margina; higijena grafičkog lista; potpisivanje grafičkog lista, tiraž/naklada, signatura, numeracija; mogućnosti postava grafičkog lista: postav izložbe, prilagodba danom prostoru, kreiranje postava.

Sadržaj kolegija može se svesti na tri velike problemske cjeline koje se međusobno isprepliću i nadopunjavaju, postupno razvijajući kompetencije i vještine od općih prema pojedinačnim:

Prva problemska cjelina

Grafički medij i grafički jezik:

- grafički jezik – specifična likovna izražajnost i karakter grafičkog jezika visokog tiska
- usvajanje grafičkog jezika putem crteža i zadataka za rad kod kuće i na nastavi
- istraživanje i razvijanje vlastitog rukopisa kroz jezik grafike i crtačku tehniku crnog tuša i kista, te kroz analize nastalih crteža i radova umjetnika
- važnost razvijanja autentičnog rukopisa (kroz crtež i grafiku).

Druga problemska cjelina

Usvajanje tehnike:

- praktična tj. likovno-tehnička izvedba vlastitog drvoreza/linoreza (mogućnosti i načini *prijevoda* nastalog crteža u grafiku);
- razvijanje specifičnih znanja i vještina oblikovanja materijala tj. grafičkog jezika u praksi
- likovno-tehnička izvedba 1. jednobojnog drvoreza

Treća problemska cjelina

Razmišljanje u materijalima (*material thinking*, P. Carter 2014):

– najviši stupanj izražavanja jezikom grafike - stvaralačka praksa – istraživanje i razvijanje vlastitog grafičkog rukopisa u materijalu i tehnici drvoreza/linoreza – razvoj sposobnosti razmišljanja i predviđanja u grafičkom jeziku i direktno <i>razmišljanje na jeziku grafike</i> (kao razmišljanje na nekom stranom jeziku koji ima vlastite zakonitosti i karakteristike) – likovno-tehnička izvedba jednobojnog/višebojnog drvoreza/linoreza, ili njihove kombinacije – eksperimenti u tisku s više ploča, eksperimenti s različitim tiskovnim podlogama (različiti papiri, tkanine ili drugi materijali) – mogućnosti postava radova.							
Način izvođenja nastave i usvajanje znanja (označiti komandom bold ili x pored oblika nastave)							
FIZIČKA NASTAVA (koncentrirana nastava u kombinaciji s 40% nastave online)							
Model A i model B							
Predavanja x Seminari i radionice Vježbe x Samostalni zadaci x Multimedija i Internet				Obrazovanje na daljinu Konzultacije x Laboratorij Mentorski rad x Terenska nastava x Ostalo			
ONLINE NASTAVA							
Predavanja x Seminari i radionice Vježbe x Samostalni zadaci x Multimedija i Internet x				Konzultacije x Mentorski rad x Terenska nastava Ostalo, navesti (projektna nastava i sl)			
*Temeljem Preporuke UNIRI i Rasporedom sati označiti oblik nastave predmeta							
Obveze studenata (opisati): Obveze studenata su: redovito pohađanje predavanja i vježbi, aktivno sudjelovanje na nastavi i samostalno obavljanje zadataka/vježbi, analiza i interpretacija vlastitih radova i radova kolega i umjetnika, unutar semestra student je dužan realizirati 2 drvoreza, ili 1 linorez i 1 drvorez po odabranim crtežima, ili kombinacije drvoreza i linoreza; otisnuti 3-4 završna otiska svakog drvoreza/linoreza ili njihove kombinacije, položiti usmeni ispit, prezentirati nastale grafike na završnoj studentskoj izložbi.							
Praćenje i ocjenjivanje studenata							
• Označiti masnim slovima (boldom) samo relevantne kategorije i umjesto nultih vrijednosti unijeti odgovarajuće bodovne vrijednosti ECTS-a • ukupan broj bodova u različitim kategorijama odgovara ukupnoj vrijednosti ECTS-a predmeta							
Pohađanje nastave	0,5	Aktivnost u nastavi	0,5	Seminarski rad		Eksperimentalni rad	

Pismeni ispit		Usmeni ispit	0,5	Esej		Istraživanje	
Projekt		Kontinuirana provjera znanja	0,5	Referat		Praktični rad	2

Ocjenjivanje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu:
(Kolokviji ili evaluacije studenata sukladno Pravilnikom o studiranju Akademije)

Raspodjela ECTS-a/praćenje rada studenata:

- pohađanje nastave: 0.5
- aktivnost na nastavi: 0.5
- usmeni ispit: 0.5
- praktični rad: 2
- kontinuirana provjera znanja: 0.5.

Praćenje, ocjenjivanje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu

podrazumijeva kontinuirano praćenje, ocjenjivanje i vrednovanje rada studenata koje je obavezno 3 puta tijekom semestra prema prikazanoj raspodjeli ECTS-a i u kategorijama: pohađanje nastave (do 4 izostanka, preduvjet za potpis i polaganje ispita, 10 % ocjene) i aktivnost na nastavi (10% ocjene, ponašanje u radionici, održavanje prostora i alata, rad na zadacima, preduvjet za potpis i polaganje ispita), praktični rad (kvaliteta i kvantiteta radova/crteža studenata, izvedba 2 drvoreza/linoreza, 60% ocjene), kontinuirana provjera znanja koja obuhvaća redovitost u izvršavanju zadataka (10 % ocjene), usmeni ispit (10 % ocjene; obrazloženje vlastitog koncepta rada, poznavanje likovno-tehničkih faza izvedbe, sposobnost analize vlastitih i tuđih radova). Za navedene kategorije student se ocjenjuje u postotku što na kraju semestra, prilikom polaganja ispita, kreira završnu ocjenu u rasponu 1-5.

5 (A) – 90% - 100 % ocjenskih bodova

4 (B) – 75% - 89,9 % ocjenskih bodova

3 (C) – 60 % - 74,9 % ocjenskih bodova

2 (D) – 50 % - 59,9 % ocjenskih bodova

1 (F) – 0 % - 49,9 % ocjenskih bodova

Uvjeti polaganja ispita

Redovito prisustvo i aktivnost na nastavi je obaveza svih studenata i predstavlja preduvjet potpisu i polaganju ispita. Vrednovanje i ocjenjivanje završenih ciklusa u nastavi grafike, ukupno tri puta tijekom semestra. Konačna ocjena je zbroj svih aktivnosti studenata tijekom semestra i usmeni ispit.

Obvezna literatura

Hozo, Dž. (1988). *Umjetnost multioriginala*. Mostar.

Chamberlain, W. (1989). *Woodcut Printmaking and related techniques*. The Thames and

Hudson.

Dopunska literatura

Arbanas, N. (1999). *Grafičke tehnike*. Zagreb.

Koschatzky, W. (1988). *Die Kunst der Graphik*. Munchen.

Paro, F. (1991). *Grafika*. Zagreb.

Paro, F. (2002). *Grafički pojmovnik*. Zagreb.

Časopisi: Grafika, Canvas, Zagreb

web:

www.worldprintmakers.com

www.magical-secrets.com

www.crownpoint.com/printmaking

www.britannica.com/.../printmaking

Način praćenja kvalitete i uspješnosti svakog predmeta

Interni upitnik za studente i profesore. Upitnik za samoevaluaciju profesora. Periodične revizije programa. Transparentnosti fleksibilnost programa. Administrativna podrška i resursi (literature, oprema..). Javno prezentiranje studentskih radova (prosudba javnosti). Kontinuirano praćenje rada studenata.

POPIS NASTAVNIH JEDINICA – TEMA; ZIMSKI SEMESTAR 2021./2022.

Red.br.	Tema
1 Prva problemska cjelina Grafički medij i grafički jezik	Upoznavanje s temama kolegija Grafika I izborna Uvod u grafiku - originalna i reproduktivna grafika - vrste tiska - kratki povijesni uvid u umjetničku i funkcionalnu ulogu grafike - drvorez - specifičnosti i karakteristike grafičkog ateljea
2 Prva problemska cjelina Grafički medij i grafički jezik	Karakteristike i specifičnosti drvoreza Primjeri radova umjetnika i studentskih radova Vježbe crtanja: - crtež kao temeljni način izražavanja i istraživanja grafičkog medija (crni tuš i kistovi različitih debljina) - crtež tušem i grančicama/ improviziranim alatima iz prirode - analiza nastalih crteža – dijagnoza likovnog jezika i vizualnog mišljenja Zadatak za rad kod kuće – ciklus slobodnog crteža u tehnici crnog tuša i kista (baza za osvještavanje vlastitih obrazaca u crtežu).
3 Prva problemska cjelina Grafički	Osvještavanje i upoznavanje grafičkog jezika kroz analizu nastalih crteža (po prethodnom zadatku) te kroz analizu umjetničkih djela Vježba crtanja s oslanjanjem na jedan određeni senzorni doživljaj (crtanje po nevizualnim motivima – npr. osjet dodira) Zadatak za rad kod kuće – crtanje po nevizualnim motivima: prikazati određenu

medij i grafički jezik	emociju/stanje/ izbjegavajući motiv ili narativ i služeći se likovnim elementima Istraživanje mogućnosti crno-bijelih odnosa, linija, tekstura, ploha itd.
4 Prva problemska cjelina Grafički medij i grafički jezik	Grupna analiza radova umjetnika i nastalih crteža po prethodnom zadatku Istraživanje likovnih struktura i grafičkog jezika kroz crtež – nova vježba crtanja po nevizualnim podražajima (crtanje po osjetu dodira, crtanje kroz pokret u prostoru- dubina, visina, širina...) Vježba za rad kod kuće: Kadar i kadriranje; kolažiranje kao strategija istraživanja likovnog jezika; kompozicija, elementi kompozicije (ritam, harmonija, kontrast...) unutar grafičkog jezika tj. datosti grafičkih tehnika visokog tiska (kroz odnos crnog i bijelog) - istraživanje grafičkog jezika i vizualnog prostora
5 Prva problemska cjelina Grafički medij i grafički jezik	Grupna analiza nastalih crteža po prethodnom zadatku Zadatak crtanja kao predložak za prvi drvorez na dogovorenu temu (zadana ili osobna tema) - svjesno komponiranje- poticanje otkrivanja osobne poetike i rukopisa Prvo vrednovanje i ocjenjivanje
6 Prva problemska cjelina Grafički medij i grafički jezik	Analiza i vrednovanje nastalih crteža/predložaka, vrednovanje i samovrednovanje: - odabir jednog crteža kao predloška za buduću grafiku i istraživanje tehnike drvoreza na dogovorenu temu Pozitiv - negativ, matrica-otisak, crno-bijelo, desno-lijevo i zrcalnost.
7 Druga problemska cjelina Usvajanje tehnike	Izrada matrice prvoga drvoreza: - vrste drva za drvorez, priprema ploče - prijenos crteža na ploču - upoznavanje alata i načina rezanja drvene ploče - metode i načini <i>prijevoda</i> crteža u matricu Oblikovanje matrice: - iznalaženje najboljeg načina pri prijenosu likovne informacije crteža u materijalnost matrice (načini rezanja) - izrezivanje crteža kao metoda oblikovanja likovnog prostora - analiza učinjenog
8 Druga problemska cjelina Usvajanje tehnike	Oblikovanje matrica, korekcija i probno otiskivanje prvih stanja ploče: - tisak i njegove specifičnosti i procedure - ručno i strojno otiskivanje - procedure u tisku i radu na preši (zaštita pri radu) - priprema boje za drvorez za tisak na različitim papirima i drugim podlogama Zadatak za rad kod kuće: crtež- predložak za 2. drvorez (opcionalno u kombinaciji s linorezom, na zadanu temu).

9 Druga problemska cjelina Usvajanje tehnike Treća problemska cjelina Razmišljanje u materijalima – autentičan rukopis	Analiza nastalih crteža i odabir crteža-predloška za drugi drvorez (u kombinaciji s linorezom) Drugo vrednovanje i ocjenjivanje. Izrada matrice drugog drvoreza/linoreza - oblikovanje matrice
10 Druga problemska cjelina Usvajanje tehnike Treća problemska cjelina Razmišljanje u materijalima – autentičan rukopis	Probno otiskivanje i korigiranje matrice: - uočavanje dodane vrijednosti tj. specifične likovne kvalitete drvoreza - analiza probnih otisaka - finalno oblikovanje matrice
11 Treća problemska cjelina Razmišljanje u materijalima – autentičan rukopis	Priprema za tiskanje: - matrica - paser - margina - smještaj u format - grafički list Završno otiskivanje matrica prvog i probno otiskivanje drugog drvoreza ili kombinacija drvoreza i linoreza.
12 Treća problemska cjelina Razmišljanje u materijalima – autentičan rukopis	Probno otiskivanje i dodatna korekcija i oblikovanje matrice: - pojam grafičkog lista - <i>higijena</i> i kultura grafičkog lista - vrste papira - tisak na različite tiskovne podloge- različiti papiri, tkanine i ostali materijali. - tiraž/naklada.
13	Završno otiskivanje i eksperimentiranje dimenzijama papira i drugih tiskovnih podloga

Treća problemska cjelina Razmišljanje u materijalima – autentičan rukopis	te rotacijama i kombinacijama ploča u tisku
14 Treća problemska cjelina Razmišljanje u materijalima – autentičan rukopis	Završno otiskivanje; eksperimentiranje dimenzijama papira i rotacijama i kombinacijama ploča: - spajanje otisaka - mogućnosti načina tiska/pretiska/tiskanja u nizu - razvijanje koncepta izlaganja grafičkog lista.
15 Treća problemska cjelina Razmišljanje u materijalima – autentičan rukopis	Potpisivanje grafičkog lista: - numeracija - signatura Priprema za ispit - vrednovanje i samovrednovanje Mogućnosti postava grafičkog lista. Treće vrednovanje i ocjenjivanje

KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE			
ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
1. Interpretirati temeljne pojmove iz područja produkcije originalne i reproduktivne grafike	Grafička tehnika visokog tiska – jednobojni drvorez, i kombinacija drvoreza i linoreza. Uvod u grafičko oblikovanje; podjela grafičke produkcije na originalnu i	Usmeno izlaganje Metoda estetskog transfera Rad s posebno pripremljenim materijalima (izvorna djela, reprodukcije) Postavljanje otvorenih	Evidencija pohađanja nastave Aktivnost na nastavi Sudjelovanje u raspravi Kontinuiranja provjera znanja – pregled portfolija/vizualnog dnevnika, crteža/zadataka za rad na nastavi I kod kuće; usmeno izlaganje I prezentacija

	reproduktivnu; upoznavanje s različitim vrstama tiska prema karakteristikama obrade tiskovne forme. Upoznavanje sa specifičnostima i karakteristikama grafičkog ateljea te načinima ponašanja i rada. Komponiranje crteža kao temeljnog ishodišta za izražavanje u grafičkom mediju (crni tuš i kistovi različitih debljina); stvaranje i	pitavanja / provokacija Rasprava Vježbe crtanja Vođenje vizualnog dnevnika Razvijanje koncepata Grupna analiza Demonstracija - korištenja odgovarajućeg alata; korištenja materijala; procesa i postupaka; praktičnih operacija Iskustveno učenje Problemsko učenje	svog likovnog istraživanja i koncepta Grupna verbalna analiza, vrednovanje/samovrednovanje i interpretacija umjetničkih radova, vlastitih radova i radova kolega. Prezentacija praktičnog rada i poznavanja svih faza i procesa u likovno-tehničkoj izvedbi linoreza/drvoreza
2. Samostalno izraditi predložak, matricu i otisnuti jednostavniji grafički list u tehnikama visokog tiska u jednoj boji	istraživanje likovnih struktura te načina razmišljanja kroz grafički jezik i medij; eksperimentalni crteži s različitim alatima, i tijelom, razvijanje i produbljivanje spoznaje o kompozicijskim i psihološkim zakonitostima likovnih elemenata i komponiranja na dvodimenzionalnoj površini. Karakteristike materijala i alata tehnike drvoreza, izrada matrice i proces otiskivanja u tehnici drvoreza (ručno i strojno); Matrica, paser, margina, higijena grafičkog lista. Potpisivanje grafičkog	Usmeno izlaganje Demonstracija - korištenja odgovarajućeg alata; korištenja materijala; procesa i postupaka; praktičnih operacija Iskustveno učenje Eksperimentalni rad Problemsko učenje Rad s posebno pripremljenim materijalima (izvorna djela, reprodukcije) Recipročno učenje Vođenje vizualnog dnevnika	Evidencija pohađanja nastave Aktivnost na nastavi Usmena prezentacija koncepta Prezentacija vlastitih radova Sudjelovanje u raspravi Kontinuiranja provjera znanja – pregled portfolija/vizualnog dnevnika, crteža/zadataka za rad na nastavi i kod kuće; usmeno izlaganje i prezentacija svog likovnog istraživanja i koncepta Prezentacija praktičnog rada i poznavanja svih faza i procesa u likovno-tehničkoj izvedbi drvoreza/ linoreza
3. Vrednovati vlastiti i tuđi likovni rad i rad drugih u grupi koristeći osnovne pojmove likovnog		Razvijanje koncepata Usmeno izlaganje Rad s posebno pripremljenim materijalima (izvorna djela, reprodukcije)	Evidencija pohađanja nastave Aktivnost na nastavi Kontinuiranja provjera znanja – pregled portfolija/vizualnog dnevnika, crteža/zadataka za rad na nastavi i kod kuće;

jezika	lista –tiraž/naklada, signatura, numeracija. Mogućnosti postava grafičkog lista: postav izložbe, prilagodba danom prostoru, kreiranje postava. Grafički medij i grafički jezik: - grafički jezik – specifična likovna izražajnost i karakter grafičkog jezika	Demonstracija - korištenja odgovarajućeg alata; korištenja materijala; procesa i postupaka; praktičnih operacija. Vođenje vizualnog dnevnika Vođeno istraživanje Meditativna metoda Suradničko učenje	usmeno izlaganje i prezentacija svog likovnog istraživanja i koncepta Grupna usmena analiza - verbalna analiza, vrednovanje/samovrednovanje i interpretacija umjetničkih radova, vlastitih radova i radova kolega.
4. Pravilno koristiti radionicu i alate tehnike visokog tiska u jednoj boji	visokog tiska - usvajanje grafičkog jezika putem crteža i zadataka za rad kod kuće i na nastavi - istraživanje i razvijanje vlastitog rukopisa kroz jezik grafike i crtačku tehniku crnog tuša i kista, eksperimentalne tehnike crtanja i drugačije pristupe crtežu, te kroz analize nastalih crteža i radova umjetnika - važnost razvijanja autentičnog rukopisa (kroz crtež i grafiku). Usvajanje tehnike: Praktična tj. likovno-tehnička izvedba vlastitog linoreza/drvoreza (mogućnosti i načini <i>prijevoda</i> nastalog crteža u grafiku); - razvijanje specifičnih znanja i vještina oblikovanja materijala tj. grafičkog jezika u praksi - likovno-tehnička izvedba jednobojnog	Vježbe Demonstracija - korištenja odgovarajućeg alata; korištenja materijala; procesa i postupaka; praktičnih operacija Vođeno istraživanje Meditativna metoda Problemsko učenje Suradničko učenje	Evidencija pohađanja nastave Aktivnost na nastavi Kontinuiranja provjera znanja – pregled portfolija/vizualnog dnevnika, crteža/zadataka za rad na nastavi I kod kuće; usmeno izlaganje I prezentacija svog likovnog istraživanja I koncepta

	drvoreza <i>Razmišljanje u materijalima</i> – najviši stupanj izražavanja jezikom grafike - stvaralačka praksa – istraživanje i razvijanje vlastitog grafičkog rukopisa u materijalu/tehnici – razvoj sposobnosti razmišljanja i predviđanja u grafičkom jeziku i direktno <i>razmišljanje na jeziku grafike</i> – eksperimenti u tisku s više ploča – mogućnosti postava radova.		
--	---	--	--